

**God formativ vurdering
=
God undervisningspraksis?**

Oslo

12 mars 2011

Maria Sánchez Olsen

Hva sier vurderingsforskriftene?

Sentrale begreper i vurderingsarbeidet

Kompetansemål	Mål som beskriver hva eleven og lærlingen skal mestre etter avsluttet opplæring på ulike trinn
Vurderingskriterier	Kjennetegn på kvalitet i lys av kompetansemål
Underveisvurdering	Har til hensikt å fremme læring og bidra til at eleven og lærlingen utvikler sin kompetanse
Sluttvurdering	Har til hensikt å gi informasjon om nivået til eleven ved avslutningen av opplæringen i grunnskolen og ved avslutningen av faget i videregående

§ 3-2 Formålet med vurdering

- Vurdering har **to formål**:
 - Å fremme læring
 - Å uttrykke kompetanse
- **Individrelatert** vurdering skal gi god tilbakemelding og veiledning til eleven

§ 4-4. Undervegsvurdering og sluttvurdering

”Undervegsvurderinga skal ein gi løpande i opplæringa som rettleiing til eleven. Ho skal hjelpe til å **fremje læring**, utvikle **kompetansen** til eleven og gi grunnlag for **tilpassa opplæring**.

Undervegsvurdering kan ein gi både med og utan karakter.”

§ 4-5. Vurdering utan karakter i fag

- ...skal ein gi vurdering utan karakter i form av ei beskrivande vurdering av korleis eleven [...] **står i forhold til kompetansemåla i faga** i Læreplanverket for Kunnskapsløftet med sikte på at dei **på beste måte skal kunne nå desse måla**
- Det skal kunne **dokumenterast** at vurdering er gitt

§ 3-12 Egenvurdering

- Eleven skal delta aktivt i vurderingen av egen kompetanse, eget arbeid og egen faglig utvikling
- Gjeldende både for underveisvurdering med og uten karakter
- Kan være et viktig hjelpemiddel ift dokumentering av underveisvurderingen
- Verktøy for refleksjon som språkpermen og andre skjema kan brukes

Hva betyr dette for elevene?

Større mulighet for å:

- Forstå hva de skal lære, og hva som er forventet av dem (tydelige mål og kriterier)
- Få tydelige tilbakemeldinger på arbeidet de gjør, og hva de kan gjøre for å forbedre det
- Bli involvert i å bestemme hva som trengs for å få kompetanse på et høyere nivå

Hva sier internasjonal forskning?

Formativ vurdering med og uten karakter

- Karakter
- Karakter + kommentar
- Kommentar
- Kommentar + mulighet for forbedring av karakter

Hva fremmer læring hos elevene?

Utviklende læringsmiljø

- Læring : Hvor og hvordan skaper man læring?
- Læring befruktes og fødes hos elevene
- Undervisning støtter opp under læring ved å engasjere, strukturere og skape ”tenkevaner”
- Formativ vurdering hjelper til å utforme/skape intelligente tenkevaner hos elevene
- Utviklende læringsmiljø stiller krav, er inkluderende og er obligatorisk

God undervisningspraksis = God formativ vurderingspraksis

- Stille spm som setter i gang refleksjonen hos elevene
- Interaksjon mellom elevene gjennom undervisningen
- Gi meldinger til elevene som bringer dem fremover i deres utvikling
- Aktivisere elevene slik at de er ressurser for hverandre og driver egen metalæring

Hvordan kan dette settes i praksis i undervisningen?

- Oppgaver med svaralternativer
- Spontan interaksjon
- Muntlig produksjon
- Selvevaluering
- Metalæring

Hvordan kan formativ vurdering settes i praksis?

- Kjennskap til vurderingskriterier før oppgaven
- Konkretisering av vurderingskriterier
- Beskrivelse av kompetanse
- Fremovermelding (tips til forbedring)
- Fremovermelding ift vurderingskriterier
- Nye oppgaver ift fremovermeldingen og tipsene

En god lærer = en god turguide

- Kartlegger terrenget (hvor elevene befinner seg i sin egen læringsprosess)
- Identifiserer (lærings)destinasjonen
- Planlegger ruten nøye
- Setter i gang (lærings)turen
- Sjekker prosessen underveis
- Justerer retningen i forhold til ”vær og vind”

En god turplan = En god formativ vurdering

Referanser

- Bjørgen, I.A. (1994). Ansvar for egen læring. Trondheim. Tapir Forlag
- Black, P.J., & D. William (1998). Assessment and classroom learning. *Assessment in Education*, 5 (1) 7-77. sist forandret i 2008
- Black, P.J., & D. William (2009). Developing the theory of formative assessment. *Educational assessment, Evaluation and accountability*, 21(1), 5-31
- Dysthe, O. (1995). Det flerstemmige klasserommet. Oslo: Gyldendal Ad Notam.
- Dysthe, O. (2008). Klasseromsvurdering og læring, *Bedre skole*, nr 4, 16-23
- Dysthe, O. (kommer 2009). Lærings syn og vurderingsformer. I J. Frost (red). *Evaluering i et dialogisk perspektiv*. Oslo. Cappelen Akademisk forlag.
- Gibbs G. og Simpson, C. (2005). Does your assessment support student learning? <http://www.open.ac.uk/science/fdtl/pub.htm>
- Gipps, C. (1994). Beyond testing. Towards a theory of educational assessment. London. Falmer
- Hattie, J. (2007). Developing potentials for learning. Evidence, assessment and progress. Keynote lecture, EARLI, Budapest.
- Hattie J. & H. Timperley, (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77, 1, 88-118

Referanser

- Martinez Batzán, A. (2008). Dificultades i preocupaciones en la evaluación oral, *Monográficos MarcoELE*, num 7, s 52- 69
- Monsen, L. (2007). Alternative vurderingsformer i videregående opplæring- evaluering av et forsøk ved grunnkurs i Oppland. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, nr 2, 120-136
- Sadler, R. (1989). Formative assessment and the design of instructional systems. *Instructional Science*, 18, 119-144.
- Shepard, L. (2001) The role of classroom assessment in teaching and learning. In V. Richardson (red.) *Handbook for teaching and learning* s 1066-1101. Washington D.C.: AERA
- Smith, K. (2007). Vurdering som et motivasjonsfremmende redskap for læring, *Norsk pedagogisk tidsskrift*, nr 2, 100-106
- I.M. Van Eekelen, I.M., Vermunt, J.D. , Boshuizen, H.P.A. (2006) Exploring teachers' will to learn, *Teaching and Teacher Education* 22, 408–423. The Netherlands.
- Winne, PH, & Butler, DL. (1994). Student cognition in learning from teaching. In Husen, T, & Postlewaite, T (Eds.), *International encyclopaedia of education* (2nd ed). p. 5738-5745). Oxford, UK: Pergamon